

Utskottsutlåtande för utskott C – Akademisk frihet och Forskningens förutsättningar

Art: Utskottsutlåtande för utskott C vid SULF:s kongress 2021
Tid: 17 november 2021
Plats: Digitalt möte via Zoom och Suffra

Utskottsordförande: Audur Magnúsdóttir

Utskottssekreterare: Mari Willart
Michael Svedemar

Utskottsledamöter: Ivar Armini, Göteborgs universitet
Mark Dougherty, Högskolan i Halmstad
Elisabeth Eriksson, Linköpings universitet
Claes Granmar, Stockholms universitet
Fredric Gunve, Göteborgs universitet
Julie Hansen, Uppsala universitet
Matthias Hudl Waltin, Stockholms universitet
Erik Janse, Mälardalens högskola
Matilda Johansson, Högskolan i Borås
André Leblanc, Högskolan Dalarna
Katarina Lindström, Högskolan i Borås
Lena Lundgren, Mittuniversitetet
Josef Pallas, Uppsala universitet
Erik Pålsson, Göteborgs universitet

Magnus Pålsson, Lunds universitet
Natalia Ringblom, Högskolan i Dalarna
Linda Ryan Bengtsson, Karlstads universitet
Brian Thorsbro, Lunds universitet
Uno Wennergren, Linköpings universitet
Linus Zhang, Lunds universitet
Maria Ingemarson, Ersta Sköndal Bräcke högskola
Maja Pelling, Göteborgs universitet
Timo Hellström, Umeå universitet

Styrelsens företrädare: Mats Ericson

Maria Hammond

Mats Nilsson

Övriga närvarande:

Karin Åmossa, SULFs kansli

Catrine Folker, SULFs kansli

Folke Tersman

Magnus Gram

Kirsi Höglund, valberedningen

Caroline Sten, Suffra

Mikael Brisslert, SULFs kansli from motion 21

Jeff Marker, SULFs doktorandförening

Propositioner och motioner

Styrelsens proposition *Verksamhetsinriktning för åren 2022-2024*, avsnitten Akademisk frihet och demokrati samt Forskningens förutsättningar

Motion 19 Förstärk SULF:s engagemang i frågan om akademisk frihet även på en internationell nivå!

Motion 20 Hur fria är basanslagen?

- Motion 21 Säkrad kollegialitet vid beredning av förändringsförslag och beslut – även i ärenden som initieras utanför linjen
- Motion 22 Representation of doctoral candidates in internal decision-making processes at their institutions
- Motion 23 Rättvis och rättssäker antagning till forskarutbildning, del 1 stärk kollegiets inflytande på forskarutbildningen
- Motion 24 Rättvis och rättssäker antagning till forskarutbildning, del 2 beslut om antagning och anställning som doktorand ska kunna överklagas
- Motion 25 SULF's position on immigration-law reforms
- Motion 26 En bättre arbetssituation för postdoktorer och unga forskare
- Motion 27 Alla doktorander ska ha en anställning från första dagen
- Motion 28 Stipendier får inte användas istället för lön
- Motion 29 Stöd för doktorander i ämnes- och institutionsövergripande miljöer, inklusive industridoktorander
- Motion 30 Best practices in Individual Study Plans
- Motion 31 Right to prolongation for doctoral candidates holding elected positions within SULF

§ 1 Styrelsens proposition *Verksamhetsinriktning för åren 2022-2024, avsnitten Akademisk frihet och demokrati samt Forskningens förutsättningar*

I plenum behandlas propositionen Verksamhetsinriktning för åren 2022-2024 i särskild ordning. Utskottets synpunkter på avsnittet *Akademisk frihet och demokrati* samt *Forskningens förutsättningar* behandlas i redaktionskommittén för verksamhetsinriktningen vilken utgörs av ordförandena i utskott C och D.

§ 2 Motion 19 Förstärk SULF:s engagemang i frågan om akademisk frihet även på en internationell nivå!

Motionen hemställer:

1. **att** SULF skall sträva efter att inleda ett samarbete med Scholars at risk eller motvarande organisationer för att hjälpa dem att hitta universitet och högskolor i Sverige som kan erbjuda fristäder.
2. **att** SULF tillsammans med Scholars at risk eller motsvarande organisationer skall bedriva ett påverkansarbete mot Regeringen för att värna om och utöka de möjligheter som migrationslagstiftningen erbjuder för denna typ av fristäder, och de nationella ekonomiska stöd som finns för dem. Det är viktigt i en tid när den

politiska retoriken snarare talar om olika former av inskränkningar på detta område.

3. **att** SULF skall sträva efter att erbjuda rådgivning och vägledning till fackliga organisationer i andra länder där den akademiska friheten är mer hotad och möjligheten att över huvud taget engagera sig fackligt är kringskuren. Syftet är att hjälpa forskare och universitetslärare i utsatta länder att mobilisera sig.

Utskottet hemställer att kongressen beslutar

- **att** bifalla motionens första att-sats
- **att** bifalla motionens andra att-sats efter att sista meningen i att-satsen stryks
- **att** anse motionens tredje att-sats vara besvarad med hänsyn till förbundsstyrelsens yttrande

§ 3 Motion 20 Hur fria är basanslagen?

Motionen hemställer:

1. **att** SULF under kommande kongressperiod klarlägger i vilken omfattning lärosätenas basanslag används för att erhålla externa medel.
2. **att** SULF synliggör lärosätenas möjligheter att utifrån basanslagen verka utifrån intentionen om integritet och långsiktighet inom forskning och forskningsutbildning.

Utskottet hemställer att kongressen beslutar

- **att** anse motionen besvarad med hänvisning till förbundsstyrelsens yttrande.

§ 4 Motion 21 Säkrad kollegialitet vid beredning av förändringsförslag och beslut – även i ärenden som initieras utanför linjen

Motionen hemställer:

1. **att** beslut som innebär en förändring av grundläggande arbetsvillkor för lärare och forskare alltid ska föregås av kollegial beredning och förankring – även i de fall förslaget är externt initierat
2. **att** respektive lärosäte ska utveckla former för hur bred kollegial förankring kan säkerställas i händelse av att föreslagen förändring initieras utanför lärosätet, eller via nationella direktiv
3. **att** lärare och forskare ska vara representerade i alla relevanta beslutsorgan, för att stötta kollegial förankring av frågor som berör grundläggande arbetsvillkor.

Utskottet hemställer att kongressen beslutar

- **att** avslå motionen

§ 5 Motion 22 Representation of doctoral candidates in internal decision-making processes at their institutions

Motionen hemställer:

1. **that** SULF shall work to ensure that doctoral candidates are adequately represented in all collegiate decision-making processes and representation bodies at all levels that affect their education, employment and research, including, where applicable, appointment of managers and academic leaders.

Utskottet hemställer att kongressen beslutar

att bifalla motionen

§ 6 Motion 23 Rättvis och rättssäker antagning till forskarutbildning, del 1 stärk kollegiets inflytande på forskarutbildningen

Motionen hemställer:

1. **att** SULF ska verka för en utredning hur urvalet och antagningen till forskarutbildning går till i praktiken vid olika lärosäten och inom olika ämnesområden, och på vilket sätt antagningsprocessen av doktorander kan förbättras;
2. **att** SULF ska uppmuntra och bistå lokala Saco-S föreningar att inleda diskussioner med lärosätena om att förstärka det kollektiva kollegiala ansvaret för forskarutbildningen, särskilt med hänseende till antagning;
3. **att** SULF ska stödja utvecklingen av doktorandhandledarkollegier genom att identifiera och uppmärksamma god praxis.

Utskottet hemställer att kongressen beslutar

- **att** anse motionens första att-sats besvarad med hänvisning till förbundsstyrelsens yttrande samt
- **att** bifalla motionens andra och tredje att-sats.

§ 7 Motion 24 Rättvis och rättssäker antagning till forskarutbildning, del 2 beslut om antagning och anställning som doktorand ska kunna överklagas

Motionen hemställer:

1. **att** SULF ska verka för att göra det möjligt att överklaga beslut om anställning som doktorand till högre instans, lämpligen Överklagandenämnden för högskolan;
2. **att** SULF ska verka för att göra det möjligt att överklaga beslut om att en sökande inte uppfyller kraven på behörighet för att bli antagen till utbildning på forskarnivå till högre instans, lämpligen Överklagandenämnden för högskolan.

Utskottet hemställer att kongressen beslutar

att bifalla motionen

På grund av tidsbrist behandlade utskottet INTE motion 25

§ 8 Motion 25 SULF's position on immigration-law reforms

Motionen hemställer:

1. **that** the Congress decide that SULF should work to highlight in the public debate the many contributions made by people with an immigrant background to Swedish society, with particular focus on the ones within the academic sector.
2. **that** the Congress decide that SULF should continue opposing the introduction of language tests for permanent residence and citizenship and, if their introduction cannot be averted, work so that the required level is A2 as opposed to B1 or B2 according to CEFR standards.
3. **that** the Congress decide that SULF should work together with Saco-S to ensure that doctoral students, teachers and researchers that chose to do so have augmented possibilities to learn Swedish during their paid work time.

Utskottet hemställer att kongressen beslutar

- **att** anse motionens första att-sats besvarad med hänvisning till förbundsstyrelsens yttrande samt
- **att** bifalla motionens andra och tredje att-sats.

På grund av tidsbrist behandlade utskottet INTE motion 26

§ 9 Motion 26 En bättre arbetssituation för postdoktorer och unga forskare

Motionen hemställer:

1. **att** kongressen beslutar att SULF utökar sitt engagemang i frågor gällande unga forskares arbets- och anställningssituation genom att verka för tydligare karriärvägar med jämlika och trygga anställningar.

Utskottet hemställer att kongressen beslutar

att bifalla motionen

På grund av tidsbrist behandlade utskottet INTE motion 27

§ 10 Motion 27 Alla doktorander ska ha en anställning från första dagen

Motionen hemställer:

1. **att** SULF fortsatt ska verka för att alla doktorander ska få en anställning, redan från första dagen av sin forskarutbildning;

2. **att** SULF ska verka för att Högskoleförordningen 5 kap 4§ samt 7 kap 36§ förändras för att säkerställa att alla doktorander ska vara anställda från dag 1 utan möjlighet att göra undantag och tillåta stipendiefinansiering.

Utskottet hemställer att kongressen beslutar

att bifalla motionen.

§ 11 Motion 28 Stipendier får inte användas istället för lön

Motionen hemställer:

1. **att** SULF ska informera medlemmar och presumtiva medlemmar om att skattefria stipendier inte får ges som ersättning för arbete, och erbjuda råd och stöd till medlemmar som utnyttjas.
2. **att** SULF ska verka för att antalet postdokstipendiater vid svenska lärosäten kartläggs.
3. **att** SULF ska samarbeta med lokala förtroendevalda för att få tillgång till och göra en översyn av kontrakt som reglerar rättigheter och skyldigheter mellan lärosäte och postdokstipendiat.
4. **att** SULF ska kritiskt uppmärksamma lärosäten som använder sig av kontrakt med postdokstipendiater som inte är förenliga med svensk skattelagstiftning och skatteverkets rättsliga vägledning, t.ex. studieplaner för postdok-studier.
5. **att** SULF ska identifiera och om möjligt rättsligt pröva fall som kan bli prejudicerande för att stoppa användandet av skattefria stipendier istället för lön som ersättning för arbete.

Utskottet hemställer att kongressen beslutar

- **att** bifalla motionens andra att-sats
- **att** i övrigt anse motionen besvarad med hänvisning till förbundsstyrelsens yttrande.

§ 12 Motion 29 Stöd för doktorander i ämnes- och institutionsövergripande miljöer, inklusive industridoktorander

Motionen hemställer:

1. **att** kongressen uppdrar åt SULF:s förbundsstyrelse att reda ut och skaffa sig en överblick över de olika anställningsformer och arbetssituationer av doktorander i ämnes- och institutionsövergripande miljöer.
2. **att** kongressen uppdrar åt SULF:s förbundsstyrelse att utveckla informationsmaterial och ett speciellt informationsseminarium med tanke på doktorander i ämnes- och institutionsövergripande miljöer.
3. **att** kongressen beslutar att SULF ska samarbeta med lokala Saco-S föreningar för att öka medvetenhet och kompetens hos lokala förtroendevalda i frågor som rör doktorander i ämnes- och institutionsövergripande miljöer.

Utskottet hemställer att kongressen beslutar

- **att** avslå motionens första och andra att-sats samt
- **att** bifalla motionens tredje att-sats.

På grund av tidsbrist behandlade utskottet INTE motion 30

Motion 30 Best practices in Individual Study Plans

Motionen hemställer:

1. **that** SULF compile information about the content and format of ISPs used at HEIs in Sweden and collect examples of best practices;
2. **that** SULF work together with HEIs to implement best practices regarding content and format of ISPs.

Utskottet hemställer att kongressen beslutar

att bifalla motionen.

§ 13 Motion 31 Right to prolongation for doctoral candidates holding elected positions within SULF

Motionen hemställer:

1. **that** SULF investigate the current practices and challenges of funding and calculating prolongation for doctoral candidates engaged in union work;
2. **that** SULF identify best practices of calculating and funding prolongation for doctoral candidates engaged in union work, and release an information material on this;
3. **that** SULF collaborate with local Saco boards to ensure that all higher education institutions have in place specific guidelines on calculating and funding of prolongation of doctoral employment due to union work.

Utskottet hemställer att kongressen beslutar

- **att** avslå motionens första att-sats samt
- **att** bifalla motionens andra att-sats med språklig ändring i sista meningen ” and realease an information materia”, ersätts med – ”release informationel material...”
- **att** bifalla motionens tredje att-sats

Vid protokollet

Justeras

Mari Willart

Michael Svedemar

Namn

Namn